

Asia: VN/18042/2023

## **Lausuntopyyntö työryhmämietinnöstä: Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintää koskevien sääntöjen täytäntöönpano**

### Ennakkokysymykset lausunnonantajille

#### **Arvioikaa esityksen vaikutuksia organisaationne näkökulmasta.**

Työ- ja elinkeinoministeriö on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan liitolta lausuntoa työryhmämietinnöstä koskien Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintää koskevien sääntöjen täytäntöönpanoa. Mietintö on laadittu hallituksen esityksen muotoon. Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi yksityiskohtaisesti Euroopan unionin valtiontukisääntöjen vastaisten valtiontukien takaisinperinnästä, mikä vastaisi Euroopan unionin oikeuden vaatimuksia valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperinnästä.

Unionin oikeudesta nousee esille periaate siitä, että EU:n valtiontukisääntöjen vastaiset tuet tulee periä oma-aloitteisesti tilanteissa, joissa ei ole olemassa komission takaisinperintäpäätöstä. Suomessa ei tällä hetkellä ole yleistä kaikkia EU:n valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintää koskevaa lakia, joka mahdollistaisi EU:n valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperinnän. Esimerkiksi kuntien myöntämien tukien osalta on oikeudellisesti epäselvää, miten valtiontukisääntöjen vastaiseksi todetut tuet tulisi periä takaisin tuensaajalta.

Valtiontuessa on kyse julkisten varojen kanavoimisesta yrityksiin. Valtion varojen käsite on laaja ja mikä tahansa julkinen taho voi olla tuen myöntäjä. Tukiviranomaisen käsite sisältää siten valtion lisäksi muun muassa paikallis- ja alueviranomaiset, ml. kunnat ja maakuntaliitot.

Maakuntaliitot ovat valtiontukiviranomaisia Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa sekä myöntäessään kansallisia aluekehitysvaroja. Ao. varoja on mahdollista kanavoida välillisesti myös yrityksille vähämerkityksellisinä de minimis -tukina. Rahoitusta voi kanavoitua yrityksille julkiselle taholle, kuten kunnille, kuntien kehitysyhtiöille tai tutkimus- ja koulutuslaitoksille myönnettyjen kehittämishankkeiden kautta.

De minimis-tukien myöntäminen maakuntaliittojen toimesta on käytännössä vähäistä. De minimis-tukien hallintoon on kiinnitetty viime vuosina erityistä huomiota, ja EU-rahoitusten osalta EURA2021-tietojärjestelmä osaltaan ohjaa tukien käsittelyä. Esityksellä ei siten arvioida olevan vaikutusta maakuntaliiton toimintaan. Esityksen kuitenkin arvioidaan lisäävän kuntien tietoisuutta valtiontuista ja EU:n valtiontukisääntöjen vastaisten tukien takaisinperintävelvollisuudesta.

**Pyydämme eri ministeriöitä käymään läpi oman hallinnonalansa säädökset, joissa on viitattu voimassa olevaan lakiin 300/2001, ja ilmoittamaan näistä lausuntopalautteessa. Pyydämme tarkistamaan myös, miten lakiin 300/2001 on viitattu, ja ilmoittamaan tästä lausuntopalautteessa.**

-

**Muut huomiot.**

-

Rämet Jussi  
Pohjois-Pohjanmaan liitto

Keisanen Päivi  
Pohjois-Pohjanmaan liitto